

Օ Ր Ա Գ Ի Ր

Թիֆ 523

ՉՈՐԵՔԱԲԹԻ

1870 ՄԱՐՏ 4

Ամեն օր կհրատարակուի, — Հատը 10 փարսյ է : — Պօլիս բաժանորդ ըլլալ ուզողը մէկ արծաթ Մէճիս պիտի վճարէ 100. Թուոյ համար, իսկ դառաւայ մէջ 25 զրէ : զարճեալ 100 Թուոյ համար, թղթատարութեան ծախքէ ազատ ըլլալով : — Ծանուցման տողը 40 փարսյ է մէկ անգամի համար : — Արտղըիս վերաբերեալ նամակ և ուրիշ ոչ եւ է գրուած թիւն պէտք է ուղղել տա Տնօրէնն ի Կ. Պօլիս, Գինճանճըլար Եօղուշու Եւսուֆեան խան վերի յարկ թիւ 12 սենեակը :

Ա. Չ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Բողոքական ազգայնոց ազգայեալ մեծ : Յակոբ Եֆէնտի Մատթէսեան որոշած ըլլալով որ իւր ժողովրդեան անձամբ այցելութիւն ընէ ամեն տեղ և անոնց վիճակին վրայ ի մօտոյ տեղեկութիւն ստանայ, — ասկէջ 15 օր յառաջ Նիկովիդիոյ և Պրուսայի վիճակներէն սկսելով իւր որոշումը գործադրելու ելած է :

Մատթէսեան Եֆէնտիին այս այցելութեան համար Բ. Դրնէն հրաման ու յանձնարարական գրեր տրուած են, և կըստի թէ բաւական գումար մ'ալ ըստ ոմանց 500 և ըստ ոմանց 1000 լիրա — ճամբու ծախք ընծայուեր է :

Հարկ է որ մեր Պատրիարքարանը այս այցելութեան վրայ ալ քիչ մը իւր ուշադրութիւնը դարձունէ :

— Երէկ երեկոյ Հասունեանի կաթողիկոսական եկեղեցւոյն մէջ յանուն Հռոմայ դիր մը կարդացուեր է :

ուսկից կիմացուի թէ՛ երեք օրէն պիտի բանադրուին Հակահատուն եանք, եթէ մինչեւ նոյն օրը զըջալով չդառնան : — Կերեւայ թէ այս վերջինն է, սրովհետեւ չեմք յիշերքանի՛ երորդ անգամն է որ այսպիսի սրսռնալիք կըլլան Հակահատունեանց դէմ : — Այն մեր այս ազգայնոց, որովհետեւ երեք օրէն յաւիտեան պիտի գոցուին իրենց համարձակութեան գոները, որոնց բանալիները Պապին քովէն եթէ առնել ու բռնալ մանել ուզեն, զՀասունեան ճանչնալու և անոր միջնորդութեան դիմելու են :

— Երէկ Բ. Դրնէն հեռագիր քաշուեր է Ամասիա, Կարապետ Եպիսկոպոսը բռնելու և Սերապիա երթալէ արդիւլելու համար : — Կերեւայ թէ՛ Ս. Պատրիարք Հօր երկուշաբթի դիշեր Պէյօղլու երթալուն արդիւնքն է այս :

— Կըսմք թէ՛ Տիգրանեան հրաշագործ Մկրտիչ Եպիսկոպոսը Սկ.

նայ առաջնորդ պիտի ընտրուի : - Այս եպիսկոպոսը՝ եթէ առաջնորդութեան պաշտօն վարելու արժանի էր՝ ինչո՞ւ հանուեցաւ Հայէպի առաջնորդութենէն : Եթէ յանցանաւոր էր՝ պէտք էր պատժել, և չէր թէ ուրիշ վիճակ մը տալ : Բայց այս լուրը սխալ ըլլալու է, որովհետեւ Ակնայ վիճակը առաջնորդ ունի :

— Հասունեանի կուսակցութեան ինչ վիճակի մէջ դանուիրը բաւական կ'յայտնէ հետեւեալ հեռագիրն, որ Հռոմ Հասունեանի ուղղուեր է փետր. 16 թուով, Պօղոս Գասպար Վարդան ու Սնտոն պէյերու և ուրիշ քանի մը անձանց ստորագրութեամբ :

«Հակառակ կուսակցութիւնը, իրեն համար յաջողութիւն համարելով՝ դեկտ. 2 և 14 թուերով հրատարակեալ յայտարարութեանց դէմ Ս.Ա.Թուոյն լռութիւնը, ու ազդէն կէսը կրօնականաց հետ միայած՝ նոր եկեղեցի մը կազմեցին և զայն օրինաւոր և իբրեւ քաթօլիկ հրատարակեցին : Եթէ չուտով չհերքուի յիշեալ յայտարարութիւնը և նորակալմ եկեղեցին, շիթթութիւնը ամեն կողմ տարածուելով՝ թերեւս անհնար կրլայ հետեւելիք չարեաց առաջին առնուլ : Ամենայն մտաւորանքութեամբ կարտեմք դալիք հրամանագրին, ի պահպանութիւն Ս. Ս.Թուոյն և մեր անձնական պատուոյն : Ինդիրը շատ անպիտան

կերպարանք մ'առած ըլլալով՝ եթէ յայտարարւմ ըլլայ, «հաւատացելոց» կրօնական դաւանութեանց շատ վրնասակար կրլայ : - Այնպիսի օր չուտով պատասխան արուի Բրօքս կանոնայի կողմանէ » :

Այս հեռագիրը քաջողներէն մէկն ալ ինչպէս յայտնի է՝ Վարդան պէյն է. - Մէծմուսի Հալաթիս օրաց ըննախկին խմբագիրը : Աւերի կզարմանամք այս անձին վրայ, որ հիմայ Հասունեանի ջերմ կուսակիցներէն մէկը կզանուի : Ենման և պիտի մնան Մէծմուսի այն թերթերը, յորս Վարդան պէյ դաւանութեամբ խօսած է Հասունեանի գործոց դէմ... : Արդարեւ կարծիքն ազատ է. բայց միթէ ազատ է ամեն օր մէկմէկ կարծիք ու դադախար փոխել. արդեօք այսպէս վարուող ինքնին իւր «անձնական պատուոյն» չը վնասէր : Ահա՛ Վարդան պէյ հիմայ այնպիսի վիճակի մէջ կզանուի, որ պէտք է իւր ընկերներուն ըսէ թէ՝ «մեր կուսակցութիւնը չպիտի յաջողի. Հակահասունեանք ամեն տեղ շատցած են, մեր կմնանք քանի մը հողիով. պէտք է երթանք միանանք անոնց հետ» : - Վարդան պէյի վերջին անգամ փոխելիք կարծիքն այս ըլլալու է, եթէ օրոշնոր կարծիք մ'առնուլ :

— Եղիպտոսի իշխանութեան բարձրատեղծուն պաշտօնատարներէն հայազգի վեմմ. Նուպար փաշան

այսօր մայրաքաղաքս կապատուի :

— Ամերիկայէն մեծ . տոբթօր Մինասեան մէկ քանի օրէ ի վեր մայրաքաղաքս եկած է , բժշկութեան արուեստով զբաղելու համար : — Մեր այս ազգայնոյն թէ՛ յիշեալ կարեւոր արուեստին և թէ՛ զրականութեան մէջ ունեցած մասնաւորութիւնը ի վաղուց բազմաձանօթ ըլլալով քաջայայտեմ որ մասնաւորապէս մեր ազգայնոց կողմանէ մեծ վարկ ու համակրութիւն պիտի ընծայուի իրեն :

Ի ԱՄՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Բարձր . մաշ թագուհին ալ 10000 և մեծ եպարքոսն 3000 լիրայի առեր են Բումբէլի երկաթուղոյն վտխառութեան տոմսերէն :

— Մայրաքաղաքիս գաղղիական դեսպան Պ . Պուրէ առաջիկայ ամսոյն վերջերը իւր հայրենիքը պիտի երթայ , կառավարութենէն հրաման ընդունած ըլլալով :

— Հասարակաց շինուածոց պաշտօնատան մէջ մասնաժողով մը կազմուեր է , Բումբէլի երկաթուղոյն շինութեան նախորդ յանձնառու ընկերութեան հետ հաշիւ ունեցողներուն դործերը կարգադրելու համար :

Կրտսի թէ՛ տիւղեան Միհրան պէյ հասարակային շինուածոց պաշտօնեայ պիտի անուանուի , եթէ ճալուտ վաշան անձնական տկարութեան պատճառաւ հրաժարի :

— Օգոստ . Սուլթանին օրդի բարձր

Եռասօթ Իզլէտտին էֆէնտի թըլվատութեան հանդէսն այս օրերըս պիտի կատարուի եղեր :

— Կայսերական հեռագրատան գործակալութեան վերաբերեալ վիճակադրութենէ մը կը հասկցուի թէ՛ ութը տարուան մէջ գործակալներէն 100 հոգի մեռնող եղեր է , իրենց զբաղմանց առաւելութեան պատճառաւ : — Գարձեալ վիճակադրութիւնք կ'այտնեն թէ ուրիշ տէրութեանց մէջ հեռագրական գործակալներէն շատերը կուրծքի հիւանդութիւն ըստանալով մեռեր են :

— Մօլտօ-վալաքիոյ նախորդ իշխան Պուլա պէյը որուն հեռագրով ծանուցուած էր երեսօնիւն ընտրուած ըլլալը , պատասխաներ է թէ չկրնար ընդունիլ այս պաշտօնը , թէ և շնորհակալ կըլլայ զինքն ընտրողներուն :

— Հեռագրէ մը կիմանանք թէ Պապը ընդուներ է իւր դումարած ժողովին մէջ Գաղղիոյ կառավարութեան կողմանէ վստանորդի մը ներկայ դանտելու առաջարկութիւնը : Եւրօպական տէրութիւնները միացեր են հարկադրել Պապին , որ ետ թողու իւր անախալութիւնն հաստատել տարու ինդ իրը :

— Մեքսիկա և Սպանիա խիտ շրվիթ և յուզեալ վիճակի մէջ կ'ըստնուին այս միջոցներո : Ստալինը իւր Մաքսիմիլիանոս կայսրը կ'ընտելենէն իւրը զրէթէ հանդարտութեան

երես տեսած չունի, և դժբաղդ կայ-
սեր հալածիչն ու ապանիչը եղող թու-
արէղ նախագահն հիմա ինքը կը հա-
լածուի, ժողովրդեան մեծ մասն ի-
րեն դէմ ապստամբած է և օրհասա-
կան վիճակի մէջ կ'դնուի: Սպանիա
ալ տախանին չկրցաւ իւր թաղաւորն
ունենալ. Գանատա գետ եւս ապս-
տամբութեան դիրքի մէջ է, և հա-
ւանական կերեւայ թէ Ամերիկայի
Հասարակապետութիւնը մառ ունի
այս ապստամբութեան դործին մէջ,
և կուզէ որ այս ընդարձակ երկիրն
Ամերիկայի հետ միանայ: Սպանիա
կան երկրին վրայ եղած այս դար-
ձումները Անգղիոյ կառավարու-
թեան ուշագրւողեան առարկայ կը լի-
ւան, և Ամերիկայի անունը քիչ մը
տատանջութիւն չպատճառէր: Հէն-
րի տը Պուրպօն իշխանը Սպանիոյ թա-
ղին հետամուտ Մօնրանսիէ դքսին
դէմ թնամական հրատարակութիւն
ներ ըրած ըլլալուն պատճառաւ մե-
նամարտութեան կանչուեր է դքսէն,
և ծանր վէրք մ' առնելով սպան
ուեր է:

Անիծեալն յԱբբայէ * * * անուն ընտիր
վիպասանութեան թարգմանութիւնը թերթ
առ թերթ կ'հրատարակուի ամիսն երեք ան-
գամ մեծադիր և 16 երեսէ բաղկացեալ:
Իւրաքանչիւր թերթին գինն է 50 փարա,
իսկ հատոր առ հատոր բաժանորդ գրող-
ներուն համար, մէն մի թերթ 40 փարսի
հաշով, հատորը 15 զուրուշ կանխիկ վը-
ճարելի: Բաժանորդագրութեան տեղին է

մի միացն Կ. պօլիս Զինհիլի խան թիւ 13
սենեակը: Կղանուի ամէն Հայ գրավաճա-
ռաց և ցրուիչաց տմանց քով:

Երուսաղէմի Սիօն Ամաղրի մեծա-
պատիւ բաժանորդաց կը ծանուցուի
որ այսուհետեւ յիշեալ ամաղիրը
ուղղակի բաժանորդաց ձեռքը պի-
տի հասնի խիստ ապահով եղանակաւ
որուն համար Մայրաքաղաքիս Երու-
սաղէմի փոխանորդարանը հողացած
է ամեն կարեւոր միջոցներ:

Ուստի մեծ բաժանորդք բոլորու-
վին ապահով ըլլալով այս կողմէն,
թող բարեհաճին ցարդ չը հատու-
ցած բաժանորդագրիները վճարել և
նոր բաժանորդագրութեանց ցան-
կացողները ալ թող ուղղակի յայտ-
նեն իրենց փախաբք բանիւ կամ գը-
րով Երուսաղէմի փոխանորդին:

Իսկիւտարի Սէլամիյէի վարժա-
րանին քովի 10 թիւ տունը վարձու
պիտի տրուի Թաղական Խորհրդոյ
միջոցաւ:

Փունջը, ձեռքէ ծախուելէ զատ,
մայրաքաղաքիս բոլոր գրաւաճառաց
քով ալ կ'դնուի:

ՏՆՈՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ

Հ. Ս. ՍԱՆՃԱՆՅԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՏԵԳՐԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ
ԵՌՈՒՍՈՒՑԵԱՆ ԽԱՆ